

กรมที่ดินชี้แจงกรณีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ แปลง “ห้วยเม็กสาธารณประโยชน์”

อ. อุบลรัตน์ จ. ขอนแก่น

นายประทีป กิรติเรชา อธิบดีกรมที่ดินชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ แปลง “ห้วยเม็กสาธารณประโยชน์” ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ขก ๒๓๒๑ สรุปได้ว่า

๑. กระบวนการอนุญาต ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งผู้ขออนุญาตจะเป็นได้ทั้ง บุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐ โดยกระบวนการจะเริ่มจากผู้ขอได้ยื่นคำขอต่อจังหวัดโดย มีขั้นตอนโดยสรุป ดังนี้

๑.๑ ต้องจัดทำประชาคมกับราษฎรในพื้นที่

๑.๒ ต้องผ่านความเห็นชอบจากสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๓ ประกาศหาผู้คัดค้านมีกำหนด ๓๐ วัน

๑.๔ สอบถามความเห็นจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องประมาณ ๑๔ หน่วยงาน เมื่อไม่มีข้อขัดข้อง ประการใดก็จะนำเรื่องราวการขออนุญาตดังกล่าวเสนอต่อ คณะกรรมการพิจารณาเรื่องราวขออนุญาต ประกอบกิจการตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประจำจังหวัด เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนที่จะส่งให้กรมที่ดินเพื่อตรวจสอบและพิจารณานำเสนอกระทรวงมหาดไทยเมื่อกระทรวงมหาดไทยอนุมัติ จึงจะส่งให้จังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาออกใบอนุญาตโดยใบอนุญาตดังกล่าวมีกำหนดคราวละ ๕ ปี และมีเงื่อนไขโดยสรุปว่าผู้ได้รับอนุญาตต้องประกอบกิจการด้วยตนเองต้องไม่กระทำในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตและบริเวณที่ติดต่อให้เสียสภาพเกินสมควร ก่อนที่จะสิ้นสุดใบอนุญาตต้องดำเนินการปรับปรุงพื้นที่และสภาพแวดล้อมในบริเวณที่ขออนุญาต ให้มีลักษณะใกล้เคียงกับสภาพแวดล้อมบริเวณโดยรอบและหากมีความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากการดำเนินการของผู้ได้รับอนุญาตจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายนั้นโดยไม่ตัดสิทธิ์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะเพิกถอนใบอนุญาต ซึ่งการอนุญาตดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบและกฎหมายครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่ผ่านมากกระทรวงมหาดไทยได้มีการอนุญาตให้เอกชนดำเนินการในลักษณะนี้มาแล้ว

๒. กรณีตามที่ตกเป็นข่าวกรณี บริษัท เคทีดี พร็อพเพอร์ตี้ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ได้ยื่นขออนุญาต ประกอบกิจการในที่ดิน แปลง “ห้วยเม็กสาธารณประโยชน์” ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ขก ๒๓๒๑ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๖ ต. บ้านดง อ. อุบลรัตน์ จ. ขอนแก่น เนื้อที่ประมาณ ๓๑-๒-๖๓ ไร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นที่พักกักน้ำ สำหรับประกอบกิจการอุตสาหกรรมผลิตน้ำดื่มและเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ซึ่งเป็นลักษณะแหล่งน้ำ ตามวัตถุประสงค์เดิมของที่สาธารณประโยชน์ด้วยนั้น

จังหวัดขอนแก่นรายงานข้อเท็จจริงว่าได้ปฏิบัติตามรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ครบถ้วนแล้ว ดังนี้

๒.๑ สภาพที่ดินแห้งแล้ง ไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติ ปัจจุบันราษฎร ไม่ได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว ไม่มีทรัพยากรอันมีค่าในที่ดิน

๒.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดงและชาวบ้านหมู่ที่ ๕, ๖ ได้มีการประชุมสมาชิกและชาวบ้าน ลงมติเห็นชอบให้บริษัท เข้าใช้ประโยชน์ ในที่ดินสาธารณะห้วยเม็กได้ โดยไม่มีการคัดค้านแต่อย่างใด

๒.๓ คณะกรรมการพิจารณาเรื่องราวขออนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประจำจังหวัดขอนแก่น ได้ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้ บริษัท ประกอบกิจการในที่ดินของรัฐเพื่อใช้เป็นที่พักเก็บน้ำ

๒.๔ บริษัทได้ชำระค่าตอบแทนตามมาตรา ๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในอัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายที่ดินให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง

๒.๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ได้มอบหมายให้อำเภออุบลรัตน์ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดง ในฐานะผู้ดูแลรักษาที่ดินสาธารณะประโยชน์ควบคุมดูแลให้ บริษัทฯ ปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขในการอนุญาต และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนโดยเคร่งครัดแล้ว หากมีการผิดเงื่อนไขให้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น เพื่อเพิกถอนใบอนุญาตก่อนครบกำหนด ๕ ปี ต่อไป

อธิบดีกรมที่ดินชี้แจงต่อไปว่ากรณีดังกล่าวอ้างว่าที่ดินสาธารณะประโยชน์แปลงที่อนุญาตให้ บริษัทฯ ใช้ประโยชน์ ได้ขึ้นทะเบียนป่าชุมชนในชื่อ “ป่าชุมชนโคกป่าช้าสาธารณะประโยชน์ บ้านหนองแด้” มีสภาพเป็นป่ามีความหนาแน่น ๗๐ % นั้น จากการตรวจสอบจากข้อมูลสารสนเทศ กรมป่าไม้แล้วปรากฏว่า ป่าชุมชนแปลงดังกล่าว เป็นแปลง “ป่าช้าสาธารณะประโยชน์” ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ๔๓๓ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านดง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ ๖๕ ไร่ ๑ งาน ๘ ตารางวา ซึ่งไม่ใช่ “ห้วยเม็กสาธารณะประโยชน์” ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ขก ๒๓๒๑ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๖ ต.บ้านดง อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น เนื้อที่ประมาณ ๓๑-๒-๖๓ ไร่ แปลงที่ได้รับอนุญาต โดยที่ดินทั้ง ๒ แปลง มีระยะห่างกันประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร ประกอบกับ บริษัทฯ ได้รับอนุญาตให้แผ้วถางป่าจากกรมป่าไม้แล้ว การอนุญาตให้เอกชนใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ สามารถดำเนินการอนุญาตได้ ตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาตตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นการอนุญาตตามปกติ ตามที่กล่าวอ้างว่า มีราษฎรคัดค้าน นั้น จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ปรากฏว่า มีหลักฐานการจัดทำประชาคม ได้แก่ บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมประชาคมและภาพถ่าย นอกจากนั้น มีหนังสือยืนยันจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดงและอำเภออุบลรัตน์ครบถ้วน และยังได้มีการประกาศหาผู้คัดค้าน ๓๐ วัน ไม่ปรากฏว่ามีราษฎรคัดค้าน แต่อย่างใด

ปัจจุบัน จังหวัดขอนแก่นได้ออกใบอนุญาตตามความในมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เลขที่ ๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ มีกำหนดเวลา ๕ ปี โดยมีเงื่อนไข โดยสรุปว่า ผู้ได้รับอนุญาตต้องประกอบกิจการด้วยตนเองต้องไม่กระทำพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตและบริเวณที่ติดต่อให้เสียหายเกินสมควร ก่อนที่จะสิ้นสุดใบอนุญาตต้องดำเนินการปรับปรุงพื้นที่และสภาพแวดล้อมในบริเวณที่ขออนุญาตให้มีลักษณะใกล้เคียงกับสภาพแวดล้อมบริเวณโดยรอบและหากมีความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องจากการดำเนินการของผู้ได้รับอนุญาตจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายนั้นโดยไม่ตัดสิทธิ์ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะเพิกถอนใบอนุญาต และ จังหวัดขอนแก่นมีหนังสือที่ ขก ๐๐๒๐.๔/๑๘๖๔๔ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ แจ้งให้อำเภออุบลรัตน์ ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดงในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินสาธารณประโยชน์ ควบคุมดูแลให้บริษัทฯปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขในการอนุญาตและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน โดยเคร่งครัด ทั้งนี้ จังหวัดขอนแก่น จะได้ประสานเร่งรัดอำเภออุบลรัตน์เกี่ยวกับการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป หากเป็นการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต จะได้ดำเนินการเพิกถอนใบอนุญาต ก่อนครบกำหนด ๕ ปี ต่อไป

กันยายน ๒๕๖๐